

BI ZABRINULA I ZEMLJE MNOGO BOGATIJJE OD NAŠE

* *Prijeti nam gotovo paralelno demografska »eksplozija« i depopulacija. U oba slu-*

čaja držimo evropski rekord.

ALARMANTNA STATISTIKA

● EVROPSKI prosječni godišnji priraštaj stanovništva iznosi 8,6 promila. Jugoslavija se sa 10,8 promila nalazi još i sad pri vrhu evropske ljestvice; ispred nas su još samo Albanija, Španjolska i Portugal. Međutim, ta usporedba nema praktične važnosti jer razlike u prirodnom priraštaju po pojedinim našim regijama dosižu fantastičan raspon. Prema podacima iz 1967. godine, prirodni priraštaj na tisuću stanovnika iznosi u Vojvodini 4,4 čovjeka, u Hrvatskoj — 6,1; u užoj Srbiji 6,4 — sve je to dosta ispod evropskog prosjeka. Crna Gora ima priraštaj od 15,3 promila, Bosna i Hercegovina — 17,7; Makedonija 18,1 i Kosovo — 23,3 što je tri puta više od evropskog prosjeka. U Sloveniji prirodni priraštaj iznosi 8,1 promila.

● NAJBOLJI pokazatelj kretanja broja stanovništva jest takozvana »neto-reprodukcija« to je broj djevojaka sposobnih za rađanje, koje za sobom ostavljaju žene-majke. U tom pogledu neke naše regije bilježe alarmantnu statistiku: u Vojvodini sto žena fertile (plodne) dobi ostavljaju za sobom samo 85 djevojčica koje će radati; u užoj Srbiji i u Hrvatskoj taj broj iznosi 87. U oblastima visokog priraštaja situacija je obrnuta: u Crnoj Gori sto žena rađa sto dvadeset i osam budućih majki; u Bosni i Hercegovini — 135, u Makedoniji — 138, a na Kosmetu čak 193 djevojčice, što jamči vrlo visok priraštaj i u budućnosti.

● NA populacionu situaciju značajno utječu i migraciona kretanja. U tom je pogledu od naših republika u najnepovoljnijem položaju Hrvatska. Po stopi »izvoznika« radne snage Hrvatska drži evropski rekord (4,3 posto od broja stanovništva). Slijede: Italija — 3,88 posto, Grčka 2,94 posto, Španjolska 1,90 posto itd. Na Hrvatsku, računa se, otpada i najveći dio od dvadeset i tri i pol tisuće ljudi, koliko ih se godišnje iseli iz Jugoslavije. U zemlju ih se vraća samo jedna dvadesetina (prije rata vraćalo ih se oko petnaest posto).

● NEKIM našim otocima prijeti izumiranje. Prirodni priraštaj u Crikvenici iznosi — 0,9 promila, na Malom Lošinju — 1,1, u Opatiji — 0,7, na Hvaru 1,8, na Visu — 6,5, u Kninu — 8,1, na Krku — 8,5 promila itd.